

А К Т

**О ПРОЦЕНИ РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ И
У РАДНОЈ ОКОЛИНИ**

Београд, фебруар 2009. године

На основу члана 13. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду ("*Службени гласник РС*", бр. 101/2005), ректор Универзитета УНИОН, д.о.о. Београд, Ул. Андре Николића бр. 29, проф. др Златко Стефановић дана 12.02.2009. године, доноси

АКТ О ПРОЦЕНИ РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ ОКОЛИНИ

I УВОДНИ ДЕО

Предмет

Члан 1.

Овим актом утврђују се могуће врсте опасности и штетности на радном месту и у радној околини, врши се процена ризика од настанка повреда на раду или оштећења здравља, односно обољења запосленог на радном месту и у радној околини, утврђују начини и мере за њихово отклањање, односно смањивање нивоа ризика.

Основ и сврха процене ризика

Члан 2.

Процена ризика и мере које се утврђују овим актом, обезбеђују се применом Закона о безбедности и здрављу на раду ("*Сл. гласник РС*", бр. 101/2005 - у даљем тексту: *Закон*), подзаконских прописа о безбедности и здрављу на раду и других прописа.

Процена ризика и мере које се утврђују овим актом - примењују се ради отклањања опасности и штетности на радном месту и у радној околини, односно ради отклањања или смањења ризика, у обиму којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог, све у циљу побољшања безбедности и здравља на раду.

Члан 3.

Поступак процене ризика покренут је Одлуком о покретању поступка процене ризика на радном месту и у радној околини, (у даљем тексту: *Одлука*), а на основу члана 13. Закона и члана 17. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини ("*Сл. гласник РС*", бр. 72/2006 и 84/2006 – у даљем тексту: *Правилник*).

Одлуком (сходно члану 18. Правилника) одређен је и запослени који је одговоран за спровођење поступка процене ризика – стручно лице.

Одлуком је наложено стручном лицу да састави План спровођења поступка процене ризика, који је одобрен од стране надлежни орган послодавца (у даљем тексту: *План*).

Одлука и План јесу саставни део документације о процени ризика.

Садржина акта

Члан 3.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању свих фактора у процесу рада - могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини које могу да проузрокују повреду на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Проценом ризика сагледавају се организација рада, радни процеси, средства за рад, сировине и материјали који се користе у технолошким и радним процесима, средства и опрема за личну заштиту на раду, као и други елементи који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећења здравља или обољења запосленог.

Члан 4.

Овај акт о процени ризика, сходно члану 13. Закона, односно члану 3. став 3. Правилника, обухвата:

I - УВОДНИ ДЕО

II - ПОСЕБНИ ДЕО

1. Опште податаке о послодавцу;
2. Правни основ процене ризика;
3. Методологија процене ризика;
4. Опис технолошког и радног процеса са подацима о објектима, опреми и средствима за рад, сировинама и материјалима који се користе у раду и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
5. Опис организације рада са систематизацијом послова;
6. Препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
7. Процену ризика у односу на опасности и штетности;
8. Утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање нивоа ризика.

III - ЗАКЉУЧАК

IV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1. измене и допуне акта о процени ризика;
2. провера ефикасности примене акта о процени ризика;
3. ступање на снагу.

II ПОСЕБНИ ДЕО

1. ОПШТО ПОДАЦИ О ПОСЛОДАВЦУ

ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ

Назив	Универзитет УНИОН
Адреса	Београд ул. Андре Николића бр. 29
Делатност	74202
Телефон	011/ 3064-536
Факс	011/ 3064-500
Е-маил	rektor@union.edu.rs
ВЕБ - адреса	www.union.edu.rs
ПИБ	103914671
Матични број	17604635

Послодавац је Уговором о ангажовању, према чл. 18. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, о покретању поступка процене ризика ("Сл. гласник РС" бр. 72/2006) ангажовао правно лице са лиценцом бр. 164-02-00055/2007-21 (Прилог) у области безбедности и здравља на раду:

ПОДАЦИ О ПРАВНОМ ЛИЦУ

Назив	Привредно друштво за пружање услуга ПРО ТЕНТ д.о.о.
Адреса	Круг ТЕНТ-Б Ушће
Делатност	63212
Телефон	011/ 8722-994
Факс	011/ 8720-198
Е-маил	znr@magnetplus.net
ВЕБ - адреса	www.protent-obrenovac.com
ПИБ	103205500
Матични број	17522124

Образац 1

Република Србија

МИНИСТАРСТВО РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

На основу Решења министра рада, запошљавања и социјалне политике, издаје се

ЛИЦЕНЦА

за обављање послова безбедности и здравља на раду

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ПРУЖАЊЕ
УСЛУГА ПРО ТЕНТ Д.О.О. ОБРЕНОВАЦ**

(Назив правног лица или предузетника)

ОБРЕНОВАЦ-Ушће, круг Термоелектране Никола Тесла - Б

(Адреса и седиште)

164-02-00062/2007-01

(Број Решења)

У Београду 15.05.2007.год.
(датум)

П/о Министар

Деравожић Јуређић

Уговором о ангажовању одређена су **стручна лица** (процењивачи) различитих области

стручности из реда запослених ПД ПРО ТЕНТ за вршење процене ризика:

Одговорно лице за процену ризика:

Властимир Тодоровић, дипл. инж. знр, са положеним стручним испитом.

Процењивачи ризика:

- Властимир Тодоровић, дипл. инж. знр.,
- Владимир Тодоровић, дипл. инж. зоп

Испред Универзитет УНИОН

- Проф. др Златко Стефановић

ОБРАЗАЦ 3

Република Србија
МИНИСТАРСТВО РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА
И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

- Управа за безбедност и здравље на раду -
- Комисија за полагање стручног испита за
обављање послова безбедности и здравља на раду
и послова одговорног лица -
Београд

У В Е Р Е Њ Е

о положеном стручном испиту о практичној оспособљености
за обављање послова безбедности и здравља на раду

Властимир, Јанко Тодоровић

(име, име једног родитеља и презиме)

20.01.1951.год., Сиња Глава

(датум и место рођења)

Обреновац, Браће Лазића бр.71

(адреса становања)

дана **04.02.2007.год.**, пред Комисијом за полагање стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица, положио-ла је

**стручни испит о практичној оспособљености за обављање послова
безбедности и здравља на раду**

Уверење се издаје на основу члана 28. став 1. тачка 1) Правилника о програму, начину и висини трошкова полагања стручног испита за обављање послова безбедности и здравља на раду и послова одговорног лица.

Број:152-02-00325/2006-01
Београд, 05.02.2007.год.
(датум)

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Вера Божић Трефалт

Вера Божић Трефалт

2. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА

Процена ризика у Универзитету УНИОН извршена је у складу са следећим **међународним прописима**:

МЕЂУНАРОДНА ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Опште конвенције

- Конвенција бр. 135 о радничким представницима;
- Конвенција бр. 155 о заштити на раду, здравственој заштити и радној средини;
- Конвенција бр. 161 о службама медицине рада;
- Конвенција бр. 171 о ноћном раду.

Посебне конвенције

- Конвенција бр. 115 о заштити радника од јонизујућег зрачења;
- Конвенција бр. 119 о заштити машина;
- Конвенција бр. 127 о максималној тежини терета;
- Конвенција бр. 139 о професионалном ризику;
- Конвенција бр. 148 о заштити од професионалних ризика у радној средини проузрокованих загађењем ваздуха, буком и вибрацијама;
- Конвенција бр. 170 о безбедном коришћењу хемијских средстава у процесу рада.

Опште препоруке

- Препорука бр. 143 о радничким представницима;
- Препорука бр. 164 о заштити на раду у радној средини;
- Препорука бр. 171 о службама медицине рада;
- Препорука бр. 178 о ноћном раду.

Посебне препоруке

- Препорука бр. 97 о заштити здравља радника на радном месту;
- Препорука бр. 114 о заштити радника од јонизујућег зрачења;
- Препорука бр. 118 о заштити машина;
- Препорука бр. 128 о максималној тежини терета;
- Препорука бр. 156 о заштити радника од професионалних ризика у радној средини проузрокованих загађењем ваздуха, буком и вибрацијама;
- Препорука бр. 177 о безбедном коришћењу хемијских средстава у процесу рада.

ЕВРОПСКА УНИЈА

Општа директива

- 89/391/ЕЕЗ о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља на раду.

Посебне директиве

- Директива 89/654/ЕЕЗ о минималним захтевима безбедности и заштите здравља на радном месту;

- Директива 89/655/ЕЕЗ о минималним захтевима безбедности и заштите здравља при коришћењу средстава рада на радном месту;
- Директива 89/656/ЕЕЗ о минималним захтевима за коришћење опреме личне заштите;
- Директива 90/269/ЕЕЗ о минималним захтевима безбедности и заштите здравља при ручном подизању терета;
- Директива 90/270/ЕЕЗ о минимуму захтева за безбедност и заштиту здравља при раду са видео терминалима;
- Директива 2000/54/ЕЕЗ о заштити радника од ризика изложености биолошким агенсима на радном месту;
- Директива 92/58/ЕЕЗ о минимуму захтева за обезбеђивање ознака за безбедност и/или здравље радника на раду;
- Директива 92/85/ЕЕЗ о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља на раду трудница, породиља и дојилја;
- Директива 98/94/ЕЕЗ о заштити радника на раду од ризика хемијских агенаса на радном месту;
- Директива 99/92/ЕЗ о минимуму услова за побољшање здравља радника изложених ризику од експлозивних атмосфера;
- Директива 2002/44/ЕЕЗ о минимуму захтева за заштиту здравља и безбедности радника од ризика излагања физичким агенсима (вибрацијама);
- Директива 2003/10/ЕЗ о минимуму захтева за заштиту здравља и безбедности радника од ризика излагања физичким агенсима (бука);
- Директива 2004/37/ЕЗ о заштити радника од ризика повезаних са излагањем канцерогенима или мутагенима на раду;
- Директива 2004/40/ЕЗ о минимуму захтева за заштиту здравља и безбедности радника од ризика излагања физичким агенсима (електромагнетна поља).

Коришћени су следећи **национални прописи**:

Закони

- Закон о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“, бр. 101/05);
- Закон о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05);
- Закон о здравственом осигурању („Службени гласник РС“, бр. 107/05);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/05);
- Закон о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03);
- Закон о превозу опасних материја („Службени лист СРЈ“, бр. 24/94 и 28/96);
- Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", бр. 37/88, " Службени гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94);
- Закон о заштити од јонизујућих зрачења („Службени лист СРЈ“, бр. 46/96);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04).

Правилници

- Правилник о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини ("Службени гласник РС", бр.72/2006);
- Правилник о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине ("Службени гласник РС", број 101/05);
- Правилник о условима за вршење прегледа техничке документације, прегледа и испитивања оруђа за рад, опасних материја, инсталација и радне средине, средстава и опреме личне заштите и оспособљавање радника за безбедан рад ("Службени гласник РС", број 13/00);

- Правилник о евиденцијама у области безбедности и здравља на раду ("Службени гласник РС", број 101/05);
- Правилник о претходним и периодичним лекарским прегледима запослених на радним местима са повећаним ризиком ("Службени гласник РС", број 120/2007);
- Правилник о садржини и начину издавања обрада извештаја о повреди на раду професионалном обољењу и обољењу у вези са радом ("Службени гласник РС", број 72/06);
- Општи правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду ("Службени лист ФНРЈ", бр. 16/47, 18/47 и 36/50), осим чл. 26. - 32, чл. 50. - 75, чл. 78. - 86, чл. 88. - 99, чл. 104. - 151. и чл. 184. - 186;
- Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми ("Службени лист СФРЈ", број 35/69);
- Правилник о мерама и нормативима заштите на раду на оруђима за рад ("Службени лист СФРЈ", број 18/91);
- Правилник о мерама и нормативима заштите на раду од буке у радним просторијама ("Службени лист СФРЈ", број 21/92).
- Правилник о заштити на раду при одржавању моторних возила и превозу моторним возилима ("Службени лист СФРЈ", број 55/65);
- Правилник о заштити на раду при утовару терета у теретна моторна возила и истовару терета из таквих возила ("Службени лист СФРЈ", број 17/66);
- Правилник о обезбеђивању смештаја и исхране радника, односно њиховог превоза од места становања до места рада и натраг ("Службени лист СФРЈ", број 41/68);
- Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи и организовању службе спасавања у случају незгоде на раду ("Службени лист СФРЈ", број 21/71);
- Правилник о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима ("Службени гласник СРС", број 21/89);
- Правилник о поступку утврђивања испуњености прописаних услова из заштите на раду ("Службени гласник РС", број 7/99);
- Правилник о висини трошкова поступка утврђивања испуњености прописаних услова из заштите на раду ("Службени гласник РС", број 40/2000 и 53/2001).

Од **међународних стандарда** у области безбедности и здравља на раду користиће се OHSAS 18001 и ISO 14001, а од **националних** JUS ISO 14001.

У Универзитету УНИОН безбедност и здравље на раду регулисана је Уговором о раду потписаним између послодавац и запослених.

3. МЕТОДОЛОГИЈА ПРОЦЕНЕ РИЗИКА

Процена ризика у Универзитету УНИОН извршена је на основу модификоване AUYA (*Allgemeine Unfallversicherungsanstalt* - метода Аустријске групе произвођача целулозе и папира) и BG (*Die gewerblichen Berufs genossenschaften* - метода Немачких стручних удружења) методологије. При утврђивању података о опасностима и штетностима на радном месту и у радној околини коришћено је груписање опасности и штетности према Правилнику о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, табела 3.1.

Табела 3.1. Опасности и штетности на радном месту и у радној околини

Шифре	Опасности и штетности
Механичке опасности које се појављују коришћењем опреме за рад	
01	Недовољна безбедност због ротирајућих делова
01	Недовољна безбедност због покретних делова
02	Слободно кретање делова који могу нанети повреду запосленом
02	Слободно кретање материјала који могу нанети повреду запосленом
03	Унутрашњи транспорт
03	Кретање радних машина
03	Померање одређене опреме за рад
04	Коришћење опасних средстава за рад, која могу произвести експлозије или пожар
05	Немогућност или ограниченост правовременог уклањања са места рада
05	Изложеност затварању
05	Изложеност поклапању
05	Изложеност механичком удару
06	Други фактори који могу да се појаве као механички извори опасности
Опасности које се појављују у вези са карактеристикама радног места	
07	Опасне површине (подови и све врсте газашта, површине са којима запослени долази у додир, а које имају оштре ивице рубове, шилке, грубе површине, избочене делове, и сл.)
08	Рад на висини, у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду
08	Рад у дубини, у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду
09	Рад у скученом, ограниченом или опасном простору (између два или више фиксираних делова, између покретних делова или возила, рад у затвореном простору који је недовољно осветљен или проветраван, и сл.)
10	Могућност клизања или спотицања (мокре или клизаве површине)
11	Физичка нестабилност радног места
12	Могуће последице или сметње услед обавезне употребе средстава или опреме за личну заштиту на раду
13	Утицаји услед обављања процеса рада коришћењем неодговарајућих или неприлагођених метода рада
14	Друге опасности које се могу појавити у вези са карактеристикама радног места и начином рада (коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду која оптерећују запосленог, и сл.)
Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије	
15	Опасност од директног додира са деловима ел. инсталације и опреме под напоном
16	Опасност од индиректног додира

17	Опасност од топлотног дејства које развијају електрична опрема и инсталације (прегревање, пожар, експлозија, електрични лук или варничење и др.)
18	Опасности услед удара грома и последица атмосферског пражњења
19	Опасност од штетног утицаја електростатичког наелектрисања
20	Друге опасности које се могу појавити у вези са коришћењем електричне енергије
Хемијске штетности, прашина и димови	
21	Хемијске штетности
21	Прашина
21	Димови
Физичке штетности (бука и вибрације)	
22	Бука
22	Вибрације
Биолошке штетности	
23	Бактерије
23	Гљивице
23	Паразити
23	Вируси
23	Друге биолошке штетности
Штетни утицај микроклиме	
24	Висока или ниска температура
24	Висока или ниска влажност
24	Велика брзина струјања ваздуха
Штетни утицај осветљености	
25	Недовољна осветљеност
25	Превелика осветљеност
25	Блештање
Физичке штетности (зрачење)	
26	Топлотно зрачење
26	Јонизујуће зрачење
26	Нејонизујуће зрачење
26	Ласерско зрачење
26	Ултразвучно зрачење
Штетни климатски утицаји	
27	Рад на отвореном
Штетности које настају коришћењем опасних материја	
28	Штетности које настају коришћењем опасних материја у производњи, транспорту, паковању, складиштењу или уништавању
29	Друге штетности које се појављују у радном процесу, а које могу да буду узрок повреде на раду запосленог, професионалног обољења или обољења у вези са радом
Штетности које проистичу из психофизиолошких напора	
30	Напори или телесна напрезања - ручно преношење терета
30	Напори или телесна напрезања - гурање или вучење терета
30	Напори или телесна напрезања - дуготрајне повећане телесне активности и сл.
30	Напори или телесна напрезања - пењање и силажење
31	Нефизиолошки положај тела - дуготрајно стајање
31	Нефизиолошки положај тела – дуготрајно седење
31	Нефизиолошки положај тела - чучање и клечање
31	Нефизиолошки положај тела - сагињање
Штетности које проистичу из психичких напора	
32	Психолошка оптерећења - стрес

32	Психолошка оптерећења - монотонија
33	Одговорност у примању и преношењу информација
33	Коришћење одговарајућег знања и способности
33	Одговорност у правилима понашања
33	Одговорност за брзе измене радних процедура
33	Интензитет у раду
33	Просторна условљеност радног места
33	Конфликтне ситуације
33	Рад са странкама и новцем
33	Недовољна мотивација за рад
33	Одговорност у руковођењу
Штетности везане за организацију рада	
34	Рад дужи од пуног радног времена (прековремени рад)
34	Рад у сменама
34	Скраћено радно време
34	Рад ноћу
34	Приправност за случај интервенција
Остале штетности	
35	Штетности које проузрокују друга лица (насиље према лицима која раде на шалтерима)
35	Штетности које проузрокују друга лица (насиље према лицима која раде на обезбеђењу)
36	Рад са животињама
37	Рад у атмосфери са високим притиском
37	Рад у атмосфери са ниским притиском
38	Рад у близини воде
38	Рад испод површине воде
39	Остале опасности, односно штетности

Ниво ризика (НР) је дефинисан као производ ранга вероватноће настанка нежељеног догађаја (РВ) и ранга могуће тежине повреде (РП):

$$НР = РВ \cdot РП$$

Како би дефинисали ранг вероватноће потребно је најпре одредити изложеност опасно-стима и штетностима у току радног дана (табела 3.2.) и стање система заштите / радне околине.

Табела 3.2. Изложеност опасностима и штетностима на радном месту

Изложеност опасностима и штетностима у току радног дана (%)	Квалитативно рангирање изложености опасностима и штетностима	Квантитативно рангирање изложености опасностима и штетностима
0-20	врло ретко	1
21-40	повремено	2
41-60	често	3
61-80	претежни део радног времена	4
81-100	све радно време	5

Стање система заштите / радне околине се посматра, ако се сагледава глобално радно место, на основу табеле 3.3.

Табела 3.3. Стање система заштите / радне околине

Редни број	Елементи за процену стања система заштите / радне околине	Усклађеност са захтевима	
		ДА	НЕ
1.	Радни простор и радне површине		
2.	Средства и опрема за рад		
3.	Заштита од удара електричне струје		
4.	Грејање и вентилација		
5.	Микроклима		
6.	Осветљеност		
7.	Електромагнетно зрачење		
8.	Бука и вибрације		
9.	Атмосферски и климатски утицаји		
10.	Заштита од пожара и експлозија		
11.	Путеви за пролаз, превоз и евакуацију		
12.	Сировине, основни и помоћни материјал		
13.	Организационе мере безбедности и здравља на раду		
14.	Конструкције и објекти за колективну безбедност и здравље на раду		
15.	Помоћне конструкције и објекти за привремено коришћење		
16.	Средства и опрема за личну заштиту на раду		
17.	Оспособљеност за безбедан рад		
18.	Обавештеност из области безбедности и здравља на раду		
19.	Пружање прве помоћи		
20.	Заштита непушача, забрана узимања средстава зависности		
21.	Одржавање радних просторија		
22.	Стање просторија за личну хигијену		
23.	Инспекцијски налази о извршеном надзору		
24.	Повреде, професионална обољења и обољења у вези са радом		
РАНГ СТАЊА РАДНЕ ОКОЛИНЕ		Од 1 до 5	

Ако се посматра појединачно свака опасност и/или штетност ранг стања радне околине се може одредити на основу квантитативних вредности добијених испитивањима и мерењима, на пример:

- средстава за рад;
- хемијских штетности;
- физичких штетности;
- биолошких штетности;
- микроклиме (температура, брзина струјања и релативна влажност ваздуха);
- осветљености и др.

Како су чланом 9. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини обухваћене штетности које проистичу из психичких и психофизиолошких напора који се узрочно везују за радно место и послове које запослени обавља, потребно је препознати одређену штетност и утврдити да ли се она налази у дозвољеним вредностима, односно у оним вредностима под чијим утицајем промена нормалних стања појединих система и људског организма не превазилази природне промене и не изазива нежељене последице.

За разлику од већине штетности које се могу наћи у радној средини и за које постоје дозвољене вредности, стандарди или препоруке, за психофизиолошке штетности универзалне норме не постоје. То значи да се утврђивање стандарда и норми за процену психофизиолошког радног оптерећења заснива на практичном искуству процењивача који мора добро да познаје услове, захтеве и специфична оптерећења на послу, како би се одредио ниво ризика. Велики значај има и субјективна процена запослених, било да се односи на уочавања потенцијалних штетности, било на појаву субјективних тегоба у току самог рада. У непосредној вези са тим је и предузимање одређених превентивних мера како би се ризик свео на прихватљив ниво.

Важност овог произилази из чињенице да је све већи број радних места на којима је у значајној мери присутно психолошко оптерећење (стрес, мобинг и сагоревање).

У том смислу, определили смо се за методу квантитативних истраживања (*Р. Дунђеровић, Основи психологије менаџмента, ФАМ, Нови Сад, 2004. године; В. Балтазаровић, Мобинг, Панчево, 2004. године*), која обезбеђује бројчане податке и представља такав начин рада са испитаницима где се од свих тражи да одговоре на идентична питања, табела 3.4., 3.5. и 3.6.

Табела 3.4. СТРЕС на радном месту

Ред. бр.	Молимо Вас да на основу Вашег досадашњег радног искуства дате одоворе на следећа питања:	Присутност	
1.	Да ли сте у току дана често уморни, и ако сте се довољно наспавали?	Да	Не
2.	Да ли имате проблема са тим да се увече или за викенд искључите из свега?	Да	Не
3.	Пијете ли више алкохола него пре, како би се опустили?	Да	Не
4.	Да ли тешко заспете и/или се често будите у току ноћи?	Да	Не
5.	Да ли се тешко концентришете и губите ли нит у току неког разговора?	Да	Не
6.	Осећате ли се, више него пре, преоптерећени и да ли имате осећај да Вам све виси над главом?	Да	Не
7.	Реагујете ли раздражљиво и агресивно када нешто не иде по плану или како сте очекивали?	Да	Не
8.	Патите ли чешће него пре од желудачних сметњи, главобоља или лупања срца?	Да	Не
9.	Имате ли чешће осећај да сте жртва, него господар ситуације?	Да	Не
10.	Да ли Вас муха на зиду или звоњава телефона нервирају више него раније?	Да	Не
11.	Удаљавате се од круга пријатеља и избегавате ли друштвене сусрете?	Да	Не
12.	Осећате ли се истрошено и имате ли осећај да вам је огроман терет на плећима?	Да	Не
13.	Ухватите ли себе често при агресивним мислима и представама, које су усмерене према другима?	Да	Не
14.	Имате ли осећај да ћете изгубити контролу над собом или властитим понашањем?	Да	Не

Табела 3.5. „МОБИНГ“ на радном месту

Ред. бр.	Молимо Вас да на основу Вашег досадашњег радног искуства дате одоворе на следећа питања:	Присутност	
1.	Да ли знате за случај да се у радном окружењу шире непроверене гласине, клевете, препричавају сексуалне интриге или нешто слично са намером да се особа деградира?	Да	Не
2.	Да ли сте Ви или неко из Вашег радног окружења били оптужени за пропусте који се или нису догодили или су се догодили али без Ваше кривице?	Да	Не
3.	Да ли сте доживели да неког исмејавају због начина говора, држања, хода, одевања?	Да	Не
4.	Да ли сте доживели да неко буде омаловажаван због пола, националности, социјалног порекла, приватог живота?	Да	Не
5.	Да ли сте дежурни кривац?	Да	Не
6.	Да ли Вас искључују из друштвених активности?	Да	Не
7.	Да ли сте учили да вам са радног стола нестају ствари?	Да	Не
8.	Да ли се контролишу Ваши телефонски позиви и пошта?	Да	Не
9.	Да ли сте изненада затрпани послом?	Да	Не
10.	Да ли су изненада надређени престали да Вам дају посао?	Да	Не
11.	Да ли Вас укључују у програм едукације?	Да	Не
12.	Да ли са Вама посредно комуницирају путем порука на папирићу, е-маилом или факсом?	Да	Не
13.	Да ли Вас шеф стално критикује?	Да	Не
14.	Да ли Вас колеге критикују?	Да	Не
15.	Да ли се Ваши резултати обезвређују?	Да	Не
16.	Да ли сте доживели да Вам неко прети или Вас физички напада?	Да	Не
17.	Да ли Вас сексуално угрожавају?	Да	Не
18.	Да ли желите да промените радно место?	Да	Не
19.	Да ли осећате замор због посла који радите?	Да	Не
20.	Да ли имате психичке сметње због посла?	Да	Не
21.	Да ли имате физичке проблеме због посла?	Да	Не
22.	Да ли сте били на боловању због проблема у вези са послом?	Да	Не
23.	Уколико Вам се догађа нешто од наведених примера, да ли се то дешава дуже од шест месеци?	Да	Не
24.	Да ли се осећате кривим због такве ситуације?	Да	Не

Ранг вероватноће (РВ) одређује се према табели 3.6:

Табела 3.6. Вероватноћа настанка повреда, професионалне болести или болести у вези са радом

Изложеност опасностима, штетностима и напорима		Стање система заштите / радне околине				
		Знатно испод дозвољених вредности / Задовољавајуће	До граница дозвољених вредности / Средњерочно потребне мере	Изнад дозвољених вредности / Краткорочно потребне мере	Значајно изнад дозвољених вредности / Тренутно потребне мере	Граничне вредности издржљивости / Одмах прекинути рад
		1	2	3	4	5
Врло ретко	1	I	I	II	II	II
Повремено	2	I	II	III	III	IV
Често	3	II	III	III	IV	IV
Претежни део радног времена	4	II	III	IV	IV	V
Све радно време	5	II	IV	IV	V	V

Ранг вероватноће (РВ):

I - занемарљива вероватноћа;

II - мала вероватноћа;

III - средња вероватноћа;

IV - велика вероватноћа;

V - изразито велика вероватноћа.

Ранг тежине могућих последица (РТ) одређује се према табели 3.7.

Табела 3.7. Рангирање тежине последице

Опис последице	Тежина последице	Ранг тежине повреде (РТ)
Довољна само прва помоћ	Врло лака	A
Медицински третман са боловањем до 3 дана	Лака	B
Лечење које укључује и хоспитализацију	Средње тешка	C
Трајно измењена радна способност	Тешка	D
Колективна повреда и/или трајно угрожавање животних функција и/или повреда са смртним исходом	Смртна или колективна	E

У табели 3.8. приказано је рангирање нивоа ризика, а у табели 3.9. је дефинисан и **ранг** ризика.

Табела 3.8. Процена нивоа ризика

Ранг вероватноће	Ранг тежине последице				
	А	Б	Ц	Д	Е
I	1	2	3	4	5
II	2	4	6	8	10
III	3	6	9	12	15
IV	4	8	12	16	20
V	5	10	15	20	25

Табела 3.9. Ранг ризика

Вредност нивоа ризика	Услови рада	Ниво ризика	Активности и/или мере
1, 2, 3, 4, 5	Оптимални	Прихватљив (I)	Нема ниједне активности
6, 8, 9	Приближно одговарају оптималним условима	Низак (II)	Нису потребне додатне активности, довољан је сталан надзор услова рада
10, 12	Превазилазе оптималне услове	Средњи (III)	Извршење мера у смислу смањења ризика
15, 16	Тешки услови рада, опасност од губитака радне способности или нарушавања здравља	Висок (IV)	Рад се не сме започети, ако нису примењене потребне мере за смањење ризика
20, 25	Изразито тешки услови рада, непосредна опасност за живот и здравље радника	Неприхватљив (V)	Рад се не сме почети, или га је потребно зауставити, или издати забрану рада

4. ОПИС ТЕХНОЛОШКОГ ПРОЦЕСА

Делатност служби Универзитета УНИОН обавља се у две просторије и то у просторији ректора Универзитета и у просторији секретаријата. Просторија ректора користи се за одржавање састанака органа Универзитета (Савет, Сенат и разне комисије), за пријем странака ректора и за обављање послова ректора. Секретаријат се користи за пријем поште, што укључује и пријем странака које доносе пошту, за контакте са секретарима факултета, чланова Универзитета и другим лицима која имају потребе за контакт са писарницом Универзитета и генералним секретаром. Осим пријема странака секретаријат се користи и за обављање редовних послова, као што су: припрема аката о којима одлучују органи Универзитета, контакт и размена информација са факултетима члановима Универзитета, архивирање документације. Служба, по правилу, не обавља непосредан контакт са студентима и нема велики број странака које прима. Делатност се обавља у новоизграђеном канцеларијском простору изграђеном у складу са дозволом за градњу и опремљеном савременим средствима рада.

4.1. Објекти који се користе као радни и помоћни простор, укључујући и објекте на отвореном простору, са свим припадајућим инсталацијама

Просторије универзитета су у приземном делу спратног објекта.

Главно степениште пространо, оветљено и довољно широко, уредно и чисто, израђено од мермерних плоча.

У саставу објекта налазе се радне и просторије заједничке намене (заједнички WC , кафе кухиња и студентски клуб), минималне висине просторија је 3м.

Осветљење основно природно и додатно вештачко неонско.

Уграђени подови у просторијама су равни, бетонски, обложени лакираним паркетом.

Централно етажно грејање је изведено у свим просторијама.

Зидови су малтерисани, офарбани белом бојом, уредни су и чисти.

Врата су алуминијумска и довољно велика за несметан пролаз

Проветравање просторија је природно, појачано клима уређајима.

Запослени радне задатке обављају у седећем положају.

Карактеристике просторија (димензије, површине пода и опрема за рад) дати су у табели 4.1.

Табела 4.1. Карактеристике просторија: димензије, површине пода и опрема за рад

Просторија	Димензије (m)	Површина пода (m ²)	Опрема за рад
Просторија ректора	9x5	45	-
Просторија секретаријата	4x4,5	18	2 компјутера, скенер и штампач

Слика 4.1. Ситуациони план

Инсталације у објектима

У канцеларији су изведене следеће инсталације:

- електричне инсталације за напајање опреме за рад
- електричног осветљења
- монофазних и трофазних прикључница
- централног грејања

4.2. Опрема за рад која се користи у технолошком процесу

Распоред опреме за рад по просторијама која се користи у процесу рада дат је у табели 4.1. Распоређена опрема за рад, сходно Правилнику о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине "Сл. гласник РС" 94/2006 не подлеже периодичним прегледима и испитивањима, па испитивањ опреме вршити по упутствима произвођача.

4.3. Конструкције и објекти за колективну безбедност и здравље на раду

Послодавац **не поседује** конструкције и објекте за колективну безбедност и здравље на раду.

4.4. Помоћне конструкције и објекти

Послодавац **не поседује** помоћне конструкције и објекте као и конструкције и објекте који се привремено користе за рад и кретање запослених.

4.5. Сировине и материјали који се користе

Стручни тим за израду акта о процени ризика је на основу података прикупљених из документације, на основу снимања процеса рада и на основу разговора са запосленима, констатовала да у Универзитету УНИОН не постоје опасне и штетне материје.

4.6. Средства и опрема за личну заштиту на раду

У Универзитету УНИОН не постоје радна места на којима је потребна додатна заштита средствима за личну заштиту на раду.

Табела 4.2. Преглед средстава личне заштите

Радно место	Средство и опрема за заштиту главе	Средства и опрема за заштиту очију и лица	Средства и опрема за заштиту органа за дисање	Средства и опрема за заштиту руку	Средства и опрема за заштиту ногу	Средства и опрема за заштиту тела
Пословни секретар	-	-	-	-	-	-
Референт правних послова	-	-	-	-	-	-

Послодавац не **поседује** Правилник о средствима и опреми за личну заштиту на раду јер нема потребе за истим.

5. СНИМАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА

Снимање организације рада обављено је на основу разговора са послодавцем.

Снимак организације рада послодавца садржи:

- Послове, називе и локацију радних места где се обављају послови, услове за заснивање радног односа и број запослених на тим радним местима;
- Непосредним увидом и консултацијама са запосленима утврђено је да фактичко стање обављања послова и радних активности на радним местима одговара договору између запослених и послодавца при заснивању радног односа.

Табела 5.1. Систематизација радних места

Ред. бр.	Име и презиме	Пол		Старост	Инвалид	Укупан радни стаж	Радни стаж на ЕРМ
		Мушки	Женски				
1.	Тарабић Ива		*	1978	не	ог	1г
2.	Ђорђевић Марија		*	1982	не	ог	ог

Послодавац има две запослене особе женског пола.

Послодавац нема запослене млађе од 18 година, а ни инвалиде рада.

Старосна структура запослених је задовољавајућа. Просечна старост износи само 28 година.

Просечан укупан радни стаж износи око 0 година, а на универзитету просечан стаж је такође 0 година

Радно време и време проведено на одређеним пословима

Рад код послодавца се одвија у затвореном простору у једној смени од 8 часова. Радно време је од 09⁰⁰-17⁰⁰ h.

Одмори и одсуства

Одмори и одсуства се не користе колективно, већ по индивидуалним захтевима радника и одобрењу послодавца.

Подаци о повредама и обољењима

1. Подаци о повредама на раду

- Нема повреда

2. Подаци о професионалним болестима

- Нема оболелих

3. Подаци о болестима у вези са радом

- Нема оболелих

Анализа предузетих превентивних мера

1. Анализа предузетих мера ради спречавања повреда на раду

- Послодавац је организовао оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад

2. Анализа предузетих мера ради спречавања професионалних болести

- Нема професионалних болести

3. Анализа предузетих мера ради спречавања болести у вези са радом

- Послодавац је извршио оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад

Инспекцијски налази о извршеном надзору

- Послодавац није имао посету инспектора рада

Упутства за безбедан рад

- Послодавац не поседује упутства за употребу и безбедан рад на компјутеру.

**6. ПРЕПОЗНАВАЊЕ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ,
УТВРЂИВАЊЕ ЛИСТИ ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ И
ПРОЦЕНА РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ И У РАДНОЈ
ОКОЛИНИ**

Препознавање опасности и штетности, утврђивање листи опасности и штетности и процена ризика на радном месту и у радној околини извршена је прикупљањем података из документације Предузећа, анализом и праћењем свих процеса и операција у технолошком процесу, анкетањем запослених.

Процена ризика, која се заснива на анализи вероватноће настанка и тежине могуће повреде на раду, оштећења здравља или обољења запосленог у вези са радом проузрокованих на радном месту и у радној околини, извршена је модификованом AUVA/BG методологијом.

1. ПОСЛОВНИ СЕКРЕТАР

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О РАДНОМ МЕСТУ

1.1 Опис послова

ПО СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ
<ul style="list-style-type: none">• Општи канцеларијски послови,• Пријем поште,• Расподела поште,• Отпрема и евиденција поште,• Припрема документације за рачуноводство,• Вођење архиве и др.
ОДСТУПАЊЕ
<ul style="list-style-type: none">• Обавља послове предвиђене систематизацијом

1.2. Опис објекта, радног и помоћног простора

<ul style="list-style-type: none">• Универзитет УНИОН је смештен у спратном објекту у Београду, ул. Андре Николића бр. 29• Канцеларија пословног секретара се налази у склопу радних просторија Универзитета УНИОН

1.3. Опис средстава и опреме за рад

Машине, уређаји, постројења и механички алат	<ul style="list-style-type: none">• РС рачунар• Телефон• Стандардни канцеларијски
Ручни и помоћни алати	<ul style="list-style-type: none">• Нема
Инсталације	<ul style="list-style-type: none">• Електричне инсталације• ПТТ инсталације• Инсталације радијаторског топловодног грејања

Акт о процени ризика на радној месту и у радној околини

1.4. Опис материјала, сировина и других супстанци које се користе за рад

Основни материјал	• Стандардни канцеларијски
Остало / отпад	• Отпадни папир

2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

2.1. Услови за заснивање радног односа

Степен стручне спреме	Образовни профил	Радно искуство	Знање, вештине, способности
IV	--	--	Рад на компјутеру

2.2. Општи подаци о извршиоцима

Укупно	Мушкарци	Жене	Просечна старост	Просечан радни стаж	Просечан експонирани радни стаж
1		1	30	1	0

2.3. Радно време*

Пуно	Непуно	Скраћено	Прековремени рад	Прерасподела радног времена	Ноћни рад	Сменски рад	Турнус
8				По потреби			

2.4. Одмори*

У току рада	Дневни	У току недеље	Годишњи
30 минута	Након радног времена	Два дана	На основу радног стажа

2.5. Општи захтеви радног места

Временско ангажовање према месту активности [%]	У радним просторијама	Канцеларија		100
		Радионица		-
	Рад на отвореном	Круг предузећа		-
		Теренски рад		-
Извршење задатка	Ради сам	•		
	Са другим	•		
	У присуству других	•		
	Руководи запосленима	-	Број	-

2.6. Оспособљавање*

Стручно	За безбедан рад	За заштиту од пожара
По потреби посла	да	да

2.7. Лекарски прегледи*

Претходни		Периодични		По налогу медицине рада		Систематски	
ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ
	•		•		•		•

* у складу са прописима

3. РЕЗУЛТАТИ ИСПИТИВАЊА

3.1. Резултати испитивања микроклиматских параметара

- На радном месту **пословног секретара** није вршено мерење микроклиматских параметара

3.2. Резултати испитивања квалитета осветљења

- На радном месту **пословног секретара** није разматран квалитет осветљења

3.3. Резултати испитивања буке

- На радном месту **пословног секретара** није разматрана бука

3.4. Резултати испитивања вибрација

- На радном месту **пословног секретара** нису разматране вибрације

3.5. Резултати испитивања зрачења

- На радном месту **пословног секретара** није утврђен ниједан вид зрачења

3.6. Резултати испитивања хемијских штетности

- На радном месту **пословног секретара** нису утврђене хемијске штетности

3.7. Резултати испитивања биолошких штетности

- На радном месту **пословног секретара** нису утврђене биолошке штетности

4. ПРОЦЕНА РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ

4.1. Постојеће стање безбедности и здравља на раду

Ред. бр.	Елементи за процену стања радне околине	Документ/основ	Усклађеност са захтевима/задовољава	
			ДА	НЕ
1.	Радни простор и радне површине	Правилник о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије („Сл. гласник РС”, бр. 29/87) Увид у стање	•	
2.	Средства и опрема за рад	Правилник о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС” бр. 94/06; 108/06) Евиденција о извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад	•	
3.	Заштита од удара електричне струје	Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ”, бр. 53/88 и Сл. лист СРЈ бр. 28/95)	•	
4.	Грејање и вентилација	Увид у стање	•	
5.	Микроклима	Извештај о мерењима/Увид у стање	•	
6.	Осветљеност	Извештај о мерењима/Увид у стање	•	
7.	Електромагнетно зрачење	Увид у стање	•	
8.	Бука и вибрације	Увид у стање	•	
9.	Атмосферски и климатски утицаји	Увид у стање	•	
10.	Заштита од пожара и експлозија	Закон о заштити од пожара („Сл. гласник СРС”, бр. 37/88)	•	
11.	Путеви за пролаз, превоз и евакуацију	Правилник о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије („Сл. гласник РС”, бр. 29/87)	•	

Акт о процени ризика на радној месту и у радној околини

12.	Сировине, основни и помоћни материјал	Не користе се опасне материје Евиденција о опасним материјама које се користе у току рада	•	
13.	Организационе мере безбедности и здравља на раду	Колективни уговор	•	
14.	Средства и опрема за личну заштиту		•	
15.	Оспособљеност за безбедан рад	Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС”, бр.101/05)	•	
16.	Обавештеност из области безбедности и здравља на раду	Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС”, бр.101/05) Директива 92/58/ЕЕЗ о минимуму захтева за обезбеђивање ознака за безбедност или здравље радника на раду	•	
17.	Пружање прве помоћи	Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи и организовању службе спасавања у случају незгоде на раду („Сл. Гласник СФРЈ”, бр.21/71)		•
18.	Заштита непушача, забрана узимања алкохола и др. средстава зависности	Наредба о забрани пушења,		•
19.	Одржавање радних просторија	Увид у стање	•	
20.	Стање просторија за личну хигијену	Увид у стање	•	
21.	Инспекцијски налази		•	
22.	Повреде, професионална обољења и обољења у вези са радом	Евиденције о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом	•	
• РАНГ СТАЊА РАДНЕ ОКОЛИНЕ – КАНЦЕЛАРИЈА			1	

4.2. Идентификација опасности и штетности на радном месту и у радној околини и могуће последице

Ред. бр.	Радне активности	Могуће опасности или штетности	Могуће последице
1.	Коришћење рачунара и других електричних уређаја	Опасност од индиректног додира	Опекотине, повреде изазване струјним ударом
2.	Рад на рачунару и други канцеларијски послови	Нефизиолошки положај тела - дуготрајно седење	Главобоља, укоченост врата, болови у раменима и леђима, поремећаји система за варење
3.	Сходно опису послова	Одговорност на радном месту	Болести кардиоваскуларног система (исхемијска болест срца, хипертензија)
4.	Долазак на посао и у току радног времена	Учешће у саобраћају	Тешке повреде, политрауме са могућим смртним исходом

4.3. Рангирање ризика

Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије							
Шифра	Врста опасности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
16	Опасност од индиректног додира	1	1	1	5	5	I
Штетности које проистичу из психофизиолошких напора							
Шифра	Врста штетности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
31	Нефизиолошки положај тела - дуготрајно седење	4	1	2	3	6	II

Штетности које проистичу из психичких напора							
Шифра	Врста штетности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
33	Одговорност на радном месту	2	1	2	2	4	I
Остале штетности							
Шифра	Врста штетности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
39	Учешће у саобраћају	2	1	1	5	5	I

5. ЗАКЉУЧАК

На основу спроведеног поступка снимања организације рада, примењених мера безбедности и здравља на раду, утврђивања опасности и штетности на радном месту и у радној околини и рангирања ризика, процењено је да радно место **ПОСЛОВНИ СЕКРЕТАР** није радно место са повећаним ризиком.

6. УТВРЂИВАЊЕ НАЧИНА И МЕРА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ, СМАЊЕЊЕ ИЛИ СПРЕЧАВАЊЕ РИЗИКА

На основу процењеног ризика за радно место **пословни секретар** утврђују се следеће **мере безбедности и здравља на раду**:

- Дизајнирање радног места према ергономским препорукама (радни простор, радна површина, столица, распоред)
- Активне паузе од 3 до 5 минута на сваки сат рада (вежбе за врат, рамена, руке и доњи део леђа)
- Контрола примењене мере заштите од индиректног додира у складу са одредбама важећих техничких правилника
- Свакодневна визуелна контрола исправности прикључних водова рачунара и пратеће опреме и других електричних уређаја
- Електричне инсталације за прикључак рачунара са пратећом опремом извести кроз подне или зидне каналнице

2.РЕФЕРЕНТ ПРАВНИХ ПОСЛОВА

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О РАДНОМ МЕСТУ

1.1. Опис послова

ПО СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ
<ul style="list-style-type: none">• Израда правних аката,• Формирање и одржавање архиве,• Припрема материјала за седнице Сената,• Вођење записника на седници Сената,• Сарадња са осталим факултетима Универзитета и др.
ОДСТУПАЊЕ
<ul style="list-style-type: none">• Обавља послове предвиђене систематизацијом

1.2. Опис објекта, радног и помоћног простора

<ul style="list-style-type: none">• Универзитет УНИОН је смештен у спратном објекту у Београду, ул. Андре Николића бр. 29• Канцеларија референта правних послова се налази у склопу радних просторија Универзитета УНИОН

1.3. Опис средстава и опреме за рад

Машине, уређаји, постројења и механички алат	<ul style="list-style-type: none">• РС рачунар• Телефон• Стандардни канцеларијски
Ручни и помоћни алати	<ul style="list-style-type: none">• Нема
Инсталације	<ul style="list-style-type: none">• Електричне инсталације• ПТТ инсталације• Инсталације радијаторског топоводног грејања

1.4. Опис материјала, сировина и других супстанци које се користе за рад

Основни материјал	• Стандардни канцеларијски
Остало / отпад	• Отпадни папир

2. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

2.1. Услови за заснивање радног односа

Степен стручне спреме	Образовни профил	Радно искуство	Знање, вештине, способности
VII	Правни факултет	--	Рад на компјутеру

2.2. Општи подаци о извршиоцима

Укупно	Мушкарци	Жене	Просечна старост	Просечан радни стаж	Просечан експонирани радни стаж
1		1	26	0	0

2.3. Радно време*

Пуно	Непуно	Скраћено	Прековремени рад	Прерасподела радног времена	Ноћни рад	Сменски рад	Турнус
8				По потреби			

2.4. Одмори*

У току рада	Дневни	У току недеље	Годишњи
30 минута	Након радног времена	Два дана	Нна основу радног стажа

2.5. Општи захтеви радног места

Временско ангажовање према месту активности [%]	У радним просторијама	Канцеларија		80		
		Радионица		-		
	Рад на отвореном	Круг предузећа		-		
		Теренски рад		20		
Извршење задатка	Ради сам	•				
	Са другим	•				
	У присуству других	•				
	Руководи запосленима	-	Број		-	

2.6. Оспособљавање*

Стручно	За безбедан рад	За заштиту од пожара
По потреби посла	да	да

2.7. Лекарски прегледи*

Претходни		Периодични		По налогу медицине рада		Систематски	
ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ	ДА	НЕ
	•		•		•		•

* у складу са прописима

3. РЕЗУЛТАТИ ИСПИТИВАЊА

3.1. Резултати испитивања микроклиматских параметара

- На радно место **референт правних послова** није вршено мерење микроклиматских параметара

3.2. Резултати испитивања квалитета осветљења

- На радном месту заменика **референт правних послова** није разматран квалитет осветљења

3.3. Резултати испитивања буке

- На радном месту заменика **референт правних послова** није разматрана бука

3.4. Резултати испитивања вибрација

- На радном месту заменика **референт правних послова** нису разматране вибрације

3.5. Резултати испитивања зрачења

- На радном месту заменика **референт правних послова** није утврђен ниједан вид зрачења

3.6. Резултати испитивања хемијских штетности

- На радном месту заменика **референт правних послова** нису утврђене хемијске штетности

3.7. Резултати испитивања биолошких штетности

- На радном месту заменика **референт правних послова** нису утврђене биолошке штетности

4. ПРОЦЕНА РИЗИКА НА РАДНОМ МЕСТУ

4.1. Постојеће стање безбедности и здравља на раду

Ред. бр.	Елементи за процену стања радне околине	Документ/основ	Усклађеност са захтевима/задовољава	
			ДА	НЕ
1.	Радни простор и радне површине	Правилник о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије („Сл. гласник РС”, бр. 29/87) Увид у стање	•	
2.	Средства и опрема за рад	Правилник о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС” бр. 94/06; 108 /06)	•	
3.	Заштита од удара електричне струје	Правилник о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈ”, бр. 53/88 и Сл. лист СРЈ бр. 28/95)	•	
4.	Грејање и вентилација	Увид у стање	•	
5.	Микроклима	Извештај о мерењима/Увид у стање	•	
6.	Осветљеност	Извештај о мерењима/Увид у стање	•	
7.	Електромагнетно зрачење	Увид у стање	•	
8.	Бука и вибрације	Увид у стање	•	
9.	Атмосферски и климатски утицаји	Увид у стање	•	
10.	Заштита од пожара	Закон о заштити од пожара („Сл. гласник СРС”, бр.37/88)	•	

Акт о процени ризика на радној месту и у радној околини

	и експлозија			
11.	Путеви за пролаз, превоз и евакуацију	Правилник о општим мерама заштите на раду за грађевинске објекте намењене за радне и помоћне просторије („Сл. гласник РС”, бр. 29/87)	•	
12.	Сировине, основни и помоћни материјал	Не користе се опасне материје Евиденција о опасним материјама које се користе у току рада	•	
13.	Организационе мере безбедности и здравља на раду	Колективни уговор	•	
14.	Средства и опрема за личну заштиту		•	
15.	Оспособљеност за безбедан рад	Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС”, бр.101/05)	•	
16.	Обавештеност из области безбедности и здравља на раду	Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник РС”, бр.101/05) Директива 92/58/ЕЕЗ о минимуму захтева за обезбеђивање ознака за безбедност или здравље радника на раду	•	
17.	Пружање прве помоћи	Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи и организовању службе спасавања у случају незгоде на раду („Сл. Гласник СФРЈ”, бр.21/71)		•
18.	Заштита непушача, забрана узимања алкохола и др. средстава зависности	Наредба о забрани пушења,		•
19.	Одржавање радних просторија	Увид у стање	•	
20.	Стање просторија за личну хигијену	Увид у стање	•	
21.	Инспекцијски налази		•	
22.	Повреде, професионална обољења и обољења у вези са радом	Евиденције о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом	•	
• РАНГ СТАЊА РАДНЕ ОКОЛИНЕ – КАНЦЕЛАРИЈА			1	

4.2. Идентификација опасности и штетности на радном месту и у радној околини и могуће последице

Ред. бр.	Радне активности	Могуће опасности или штетности	Могуће последице
1.	Коришћење рачунара и других електричних уређаја	Опасност од индиректног додира	Опекотине, повреде изазване струјним ударом
2.	Рад на рачунару и други канцеларијски послови	Нефизиолошки положај тела - дуготрајно седење	Главобоља, укоченост врата, болови у раменима и леђима, поремећаји система за варење
3.	Припремање материјала за седницу Сената Универзитета	Психолошка оптерећења - стрес	Психосоматски поремећаји и болести (повишени крвни притисак и друге болести кардиоваскуларног система и система за варење).
4.	Сходно опису послова	Одговорност у руковођењу	Болести кардиоваскуларног система (исхемијска болест срца, хипертензија)
5.	Долазак на посао и у току радног времена	Учешће у саобраћају	Тешке повреде, политрауме са могућим смртним исходом

4.3. Рангирање ризика

Опасности које се појављују коришћењем електричне енергије							
Шифра	Врста опасности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
16	Опасност од индиректног додира	1	1	1	5	5	I
Штетности које проистичу из психофизиолошких напора							
Шифра	Врста штетности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
31	Нефизиолошки положај тела - дуготрајно седење	4	1	2	3	6	II
Штетности које проистичу из психичких напора							
Шифра	Врста штетности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
32	Психолошка оптерећења - стрес	3	1	2	3	6	II
33	Одговорност у руковођењу	3	1	2	2	4	I
Остале штетности							
Шифра	Врста штетности	РИ	РО	РВ	РП	НР	Ранг ризика
39	Учешће у саобраћају	2	1	1	5	5	I

5. ЗАКЉУЧАК

На основу спроведеног поступка снимања организације рада, примењених мера безбедности и здравља на раду, утврђивања опасности и штетности на радном месту и у радној околини и рангирања ризика, процењено је да радно место **РЕФЕРЕНТ ПРАВНИХ ПОСЛОВА** није радно место са повећаним ризиком.

6. УТВРЂИВАЊЕ НАЧИНА И МЕРА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ, СМАЊЕЊЕ ИЛИ СПРЕЧАВАЊЕ РИЗИКА

На основу процењеног ризика за радно место **референт правних послова** утврђују се следеће мере безбедности и здравља на раду:

- Дизајнирање радног места према ергономским препорукама (радни простор, радна површина, столица, распоред)
- Активне паузе од 3 до 5 минута на сваки сат рада (вежбе за врат, рамена, руке и доњи део леђа)
- Контрола примењене мере заштите од индиректног додира у складу са одредбама важећих техничких правилника
- Свакодневна визуелна контрола исправности прикључних водова рачунара и пратеће опреме и других електричних уређаја
- Електричне инсталације за прикључак рачунара са пратећом опремом извести кроз подне или зидне каналнице

7. УТВРЂИВАЊЕ НАЧИНА И МЕРА ЗА ОТКЛАЊАЊЕ,

СМАЊЕЊЕ ИЛИ СПРЕЧАВАЊЕ РИЗИКА

На основу процењених ризика на радном месту и у радној околини, овим актом се утврђују начин и мере за њихово спречавање, отклањање или смањење на најмању могућу меру.

Процењени ризици су такве природе да живот и здравље запослених нису теже угрожени, па се овим актом о процени ризика утврђују мере и рокови за њихово спровођење, којима се у потпуности отклањају ризици, односно којима се они смањују на најмању могућу меру.

О спровођењу мера за отклањање, смањење или спречавање ризика стара се ректор.

Мере које се утврђују за спречавање, отклањање или смањење ризика су:

Ред.бр.	МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	Рок за реализацију
1. Контрола, испитивање и одржавање објеката		
1.1.	Обележити разводни орман у ходнику испред радних просторија према припадности. Опремити прибором за закључавање и једнополном шемом електричних веза	Шест месеци
1.2.	Подове радних просторија одржавати средствомкоје не ствара клизаву површину и опасну за кретање запослених.	Стално
1.3.	Сви продужни каблови и каблови компјутера морају бити уредно спаковани и покривени кабловицама, обезбеђени од оштећења и случајног додира.	Стално
1.4.	У просторији секретаријата могу бити максимално две странке	Стално
2. Контрола, испитивање и одржавање средстава за рад		
2.1.	Обављати превентивне и периодичне прегледе клима уређаја, по упутству произвођача	Стално
3. Правно-организационе мере		
3.1.	Пратити спровођење мера заштите на свим радним местима	Стално
3.2.	Обезбедити да запослена жена за време трудноће не ради на пословима, који би по мишљењу надлежног здравственог органа, могли да угрозе њено здравље или здравље детета(подизање терета, штетно зрачење, екстремне температуре и вибрације)	Стално
3.3.	Обезбедити да жена за прве 32 недеље трудноће не ради прековремено и ноћу, ако би на основу налаза надлежног здравственог органа, такав рад био штетан за њено здравље и здравље детета и апсолутну забрану рада прековремено и ноћу за време последњих 8 недеља трудноће	Стално
3.4.	Поставити и опремити ормарић прописаним санитарским материјалом и средствима за пружање прве помоћи	Стално
3.5.	Упознати запослене којем лицу се могу обратити за пружање прве помоћи	Стално
3.6.	Упознати све запослене са процењеним ризиком и мерама безбедности на радном месту	Стално
3.7.	Упознати у писаној форми жене за време трудноће, запослене млађе од 18 година живота и запослене са смањеном радном способношћу са процењеним ризиком и мерама безбедности и здравља на радном месту	Стално
3.8.	Примењивати опште признате мере безбедности и здравља на раду при увођењу нових технологија до доношења одговарајућих прописа	Стално
3.10	При дужем раду са компјутером правити петоминутне паузе на сваких 60 минута рада.	Стално
4. Лекарски прегледи и праћење здравља запослених		
4.1.	Анализирати сваку насталу тешку повреду и колективну несрећу и дати	Увек после

Акт о процени ризика на радној месту и у радној околини

	предлог мера заштите	таквих догађаја
4.2.	Информисати запослене о утицају штетних навика (конзумирање алкохола, пушење, злоупотреба психоактивних супстанци), као и о утицају начина исхране и других фактора на развој обољења	Према потреби сачинити план реализације
4.3.	Сачинити програм и поступак контроле забране пушења и обезбедити простор за пушаче	3 месеца

III ЗАКЉУЧАК

По спроведеном поступку снимања организације рада, препознавања и утврђивања опасности и штетности, процењивања ризика у односу на опасности и штетности и утврђивања начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика, у складу са Законом, Правилником и овим актом, доноси се овај закључак.

Овај закључак, сходно Закону и члану 14. Правилника, садржи:

1) сва радна места на којима је извршена процена ризика, а то су:

- **Пословни секретар и**
- **Референт правних послова**

2) радна места која су утврђена као радна места са повећаним ризиком, а то су:

- У Универзитету УНИОН **нису утврђена радна места са повећаним ризиком.**

3) изјаву послодавца којом се обавезује да ће применити све утврђене мере за безбедан и здрав рад на радним местима и у радној околини у складу са Актом о процени ризика.

Све, овим актом, утврђене мере за безбедан и здрав рад на радним местима и у радној околини, примењују се у складу са овим актом.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Измене и допуне акта о процени ризика

Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини подлеже потпуној измени и допуни након сваке колективне повреде на раду са смртним последицама, која се догоди на радном месту и у радној околини послодавца.

Овај акт о процени ризика на радном месту и у радној околини подлеже делимичним изменама и допунама (у делу који се односи на одређено радно место и с њим повезана радна места), и то:

- у случају смртне повреде на раду и тешке повреде на раду;
- у случају појаве сваке нове опасности или штетности, односно промене нивоа ризика у процесу рада;
- када мере које се утврде за спречавање, отклањање или смањење ризика нису одговарајуће или не одговарају процењеном стању;
- када је процена заснована на подацима који нису ажурни;
- када постоје могућности и начини за унапређење, односно допуну процењених ризика.

Акт о процени ризика на радном месту и у радној околини подлеже потпуној или делимичној измени или допуни и на основу наложене мере инспектора рада.

Провера ефикасности примене акта о процени ризика

Провера ефикасности примене овог акта о процени ризика - врши се непрекидно, тако што се проверава ефикасност спроведених мера и процењује успешност њиховог спровођења у погледу отклањања и смањења ризика.

Проверу ефикасности примене акта о процени ризика врши лице одређено за безбедност и здравље на раду на Универзитету УНИОН.

Ако у поступку провере ефикасности примене акта о процени ризика лице за безбедност и здравље на раду уочи њихову неефикасност, предлаже корекцију тих мера.

Поступак спровођења корективних мера врши се изменама и допунама акта о процени ризика.

Ступање на снагу

На све што није регулисано овим Актом или је регулисано супротно позитивним прописима, примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и других прописа који регулишу ову материју.

Измене и допуне овог Акта врше се по процедури предвиђеној за доношење и измену општих аката Послодавца.

Овај Акт ступа на снагу 8 (осам) дана од дана објављивања на огласној табли Универзитета УНИОН.

Свако изношење и уступање другом лицу или коришћење овог Акта без дозволе ректора Универзитета УНИОН није дозвољено и сматраће се кршењем пословне тајне.

Ауторство над овим документом, у смислу Закона о ауторским правима, задржава привредно друштво за пружање услуга ПРО ТЕНТ

У Београду 12.02.2009. године

Проф. др Златко Стефановић

На основу члана 14. Правилника о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, у име Универзитета УНИОН

ИЗЈАВЉУЈЕМ

Да је процена ризика урађена на основу стварног стања безбедности и здравља на раду у Универзитету УНИОН из Београда, ул. Андре Николића бр. 29

У Акту о процени ризика Универзитета УНИОН, утврђене су постојеће опасности и штетности, процењени ризици од повређивања на раду и болести у вези са радом и дефинисане мере за њихово отклањање или смањивање.

У име Универзитета УНИОН преузимама потпуну одговорност за реализацију предвиђених мера, према утврђеним приоритетима.

Сви запослени и њихови представници у Универзитету УНИОН у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду, и другим специфичним актима из области безбедности и здравља на раду, дужни су да реализују захтеве и мере из Акта о процени ризика. Праћење и провера ефикасности примене Акта о процени ризика и функционисања система безбедности и здравља на раду вршиће се непрекидно, у процесу управљања свим ризицима. Детаљне анализе и преиспитивање стања безбедности и здравља на раду на Сенату Универзитета вршити шестомесечно, а на Савету Универзитета вршити једном годишње.

Обавезујем се да ћу са закључцима из овог акта упознати све запослене.

Проф др Златко Стефановић